

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ DISERTAČNÍ PRÁCE

Název práce: Apropriacie – Kolize a synergie při přivlastnění cizího fotografického díla z perspektivy autorského práva
Autor/ka práce: MgA. Mgr. Michal Adamovský
Studijní program:
Typ studijního programu: doktorský

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Cílem práce doktoranda je zkoumání apropriacie cizího fotografického díla při vzniku nového fotografického díla z hlediska synergie či již hrozící kolize, a to jak z pohledu fotografie jako umělecké činnosti, tak i z hlediska autorského práva.

Aktuálnost tématu a relevance zvolené metodologie:

Aktuálnost tématu je dána zejména technickým pokrokem, který má za následek obecné rozšíření fotografie jako dnes již běžně dostupné a široce užívané činnosti včetně rozšíření fotografie jako umělecké disciplíny při tvorbě děl, která jsou v souladu se zákonem č. 121/2000 Sb., autorský zákon, autorskými díly, rozšíření způsobů možných sdělování fotografických děl veřejnosti (internet, sociální média apod.) a také legislativní změny v oblasti autorského práva včetně změn nedávných (poslední novela autorského zákona je účinná od 5.1.2023) – rozšíření zákonných licencí o karikaturu a parodii (novela zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, č. 102/2017 Sb.) a následně o pastiš a data maining (novela zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon č. 429/2022 Sb.).

Metoda, kdy na jednotlivých případech doktorand demonstruje nejen vývoj fotografie ale zejména vývoj pojednávaného problému a jeho vnímání z historického hlediska až po současnost je dle názoru oponenta logická a přehledná, k čemuž přispívá i rozsáhlá obrazová dokumentace, která je nesporně velkým přínosem celé práce.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Oponentovi není známa jiná práce, která by předmětnou problematiku takto komplexně a detailně pojala a nevidí prostor k námitkám ve vazbě na původnost práce. Oponent je přesvědčen, že práci mohou využít v praxi autoři – fotografové, kteří zamýšlí pojmout své dílo či část svého díla jako apropriaci cizího fotografického díla, jako cennou pomůcku při hledání odpovědi na otázku, zda je jimi zamýšlený postup přijatelný jak z hlediska práva, tak i z hlediska etického.

Logická stavba a členění práce:

Práce je logicky vystavěna a rozčleněna tak, že rozsáhlá kazuistika je završena obecnými závěry, což je dle názoru oponenta optimální přístup k logické stavbě a členění práce.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Práce je i přes svoji rozsáhlost a množství použitého obrazového materiálu formálně upravena tak, že zůstává přehlednou a obsahuje veškeré potřebné náležitosti.

Práce s informačními zdroji:

Doktorand vycházel z velkého množství rozličných informačních zdrojů, z rozsáhlé tuzemské i zahraniční literatury, z právních předpisů a důvodových zpráv k těmto předpisům, mezinárodních smluv o autorském právu a právech k duševnímu vlastnictví (Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl, dohoda TRIPS), ze Směrnice Evropského parlamentu a rady, rozhodnutí tuzemských i zahraničních soudů. Veškeré informační zdroje doktorand označil jak v samotném textu práce tak v přehledech uvedených na závěr celé práce.

Jazyková a terminologická úroveň:

Z hlediska právní jazykové a terminologické úrovně nelze práci nic vytknout, neprávni (odbornou fotografickou) terminologii si oponent netroufá hodnotit.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Práce je hodnotným a vyčerpávajícím počinem při zkoumání a řešení specifického problému fotografické tvorby (apropriace cizího fotografického díla při tvorbě nového fotografického díla), který už sám o sobě je kontroverzní. Doktorand se své úlohy zhostil vzorně, věcně správně rozebírá i právní otázky, které s ústředním problémem práce souvisí (otázka fotografie jako autorského díla, jednotlivé použitelné zákonné licence včetně tříkrokového testu, autorskoprávní prostředky ochrany).

Velkým přínosem je nepochybně rozsáhlý výčet případů, které doktorand na podporu svých tvrzení uvádí a zejména to, že tyto případy názorně vysvětluje a přibližuje použitým obrazovým materiálem.

Z celé práce je zjevné, že k ní doktorand přistupuje jako v oboru se velmi dobře orientující se právník, navíc ale i jako osoba, která se sama zabývá uměleckou fotografií, což je samo o sobě velmi cenné, a to zvláště za situace, kdy si doktorand udržuje náležitý nadhled.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

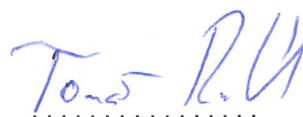
Oponenta v kladném slova smyslu zaujala úvaha doktoranda o jedinečnosti a původnosti fotografického díla včetně závěru, že se jedná o konstrukci diskutabilní a že existují i fotografická díla, která nejsou autorským dílem. Oponent navrhuje, aby na toto téma doktorand při obhajobě pohovořil.

Doporučení práce k obhajobě:

ANO

Datum vypracování posudku:

31.května 2023

JUDr. Tomáš Roubík

Praha, 31/5/2023